

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Iepirkumi steidzamības un ārkārtējas steidzamības gadījumā

Dace Gaile
Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja
Dace.Gaile@iub.gov.lv

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmantotās atsauces

- Publisko iepirkumu likums (**PIL**)
- EK ziņojums COM(2015) 454 final par publiskā iepirkuma noteikumiem saistībā ar pašreizējo patvēruma meklētāju krīzi (**EK ziņojums**)
- Eiropas Savienības tiesas spriedumi (**EST spriedumi**)
- Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmumi (**IUB IIK lēmumi**)

Iepirkumu uzraudzības
birojs

EK ziņojums

Eiropas publiskā iepirkuma noteikumos ir sniegti visi nepieciešamie rīki šo [patvēruma meklētāju neatliekamāko] vajadzību [(mājoklis, preces un pakalpojumi)] apmierināšanai saskaņā ar spēkā esošajiem Direktīvas 2004/18/EK noteikumiem, kā arī saskaņā ar jaunāko publiskā iepirkuma Direktīvu 2014/24/ES (piemērojama tikai dalībvalstīs, kurās transponēšanas pasākumi jau ir stājušies spēkā).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Iepirkumi steidzamības gadījumā - I

Iespēja vēl vairāk saīsināt piedāvājumu iesniegšanas termiņu, ja publicēts iepriekšējais informatīvais paziņojums (PIL 29.panta astotā daļa) *(iespēja saīsināt piedāvājumu iesniegšanas termiņu iepriekš paredzēta, veikti nepieciešamie pasākumi).*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Iepirkumi steidzamības gadījumā - II

- Paātrināts slēgts konkurss vai sarunu procedūra (PIL 29.panta 13.daļa), iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu (*paātrinātas procedūras izvēle konkrētajam iepirkumam*).
- Jaunā direktīva 2014/24/ES paredz arī paātrinātu atklātu konkursu (15 dienas).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Iepirkumi steidzamības gadījumā - III

- Sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu **ārkārtas apstākļu radītā situācijā**, kad nav laika pat paātrinātajām procedūrām (63.panta pirmās daļas 3.punkts) – pierādīšanas pienākums (EST C-199/85).
- Ārkārtas apstākļu radīta steidzamība «B» daļas pakalpojumu iepirkumos (8.panta 7.¹daļa).
- Ārkārtas apstākļu radīta steidzamība «mazajos iepirkumos» (8.²panta 16.daļas 2.punkts)

Iepirkumu uzraudzības
birojs

1. Steidzamība un iepriekšējs informatīvs paziņojums

- Ja pasūtītājs ir publicējis iepriekšējo informatīvo paziņojumu:
  - atklātā un slēgtā konkursā var noteikt piedāvājumu iesniegšanas termiņu 36 dienas;
  - **steidzamības gadījumā** minimālais termiņš ir 22 dienas.
    - **Steidzamība** radusies no pasūtītāja neatkarīgu apstākļu dēļ.
    - Pasūtītājs saglabā visus dokumentus, kas pamato termiņa saīsinājumu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

1. Steidzamība un iepriekšējais informatīvais paziņojums

- Paziņojuma publicēšana obligāta tikai tad, ja vēlas saīsināt piedāvājumu iesniegšanas termiņus.
- Iepriekšējo informatīvo paziņojumu sagatavo un iesniedz publicēšanai IUB, izmantojot publikāciju vadības sistēmā noteiktās ievades formas.
- IUB triju darbdienu laikā pārbauda paziņojumu **un nosūta publicēšanai ES OV**, vienlaikus publicējot to IUB mājaslapā internetā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

1. Steidzamība un iepriekšējs informatīvs paziņojums

- **29.panta devītā daļa** - saīsinātos piedāvājumu iesniegšanas termiņus var paredzēt, ja:
  - iepriekšējais informatīvais paziņojums satur **visu paziņojumā par līgumu paredzēto informāciju**, ciktāl tā bija pieejama publicēšanas brīdī,
  - iepriekšējais informatīvais paziņojums publicēts IUB mājaslapā internetā ne mazāk kā 52 dienas un ne vairāk kā 12 mēnešus pirms dienas, kad paziņojums par līgumu publicēts IUB mājaslapā internetā.

2. Paātrināts slēgts konkurss

Ja **galējas nepieciešamības dēļ** nav iespējams ievērot likumā noteiktos termiņus pieteikumu (37/25 dienas) un piedāvājumu (40/25 dienas) iesniegšanai, pasūtītājs var noteikt:

- 1) termiņu pieteikumu iesniegšanai, kas nedrīkst būt īsāks par 10 dienām (15 dienām, ja paziņojums par līgumu nosūtīts, neizmantojot ES OV elektronisko dokumentu saņemšanas sistēmu);
- 2) piedāvājumu iesniegšanas termiņu, kurš nav īsāks par 10 dienām no dienas, kad uzaicinājums iesniegt piedāvājumu nosūtīts atlasītajiem kandidātiem.

2. Paātrināta sarunu procedūra

- Ja **galējas nepieciešamības dēļ** nav iespējams ievērot likumā noteiktos termiņus pieteikumu (37/25 dienas) iesniegšanai, pasūtītājs sarunu procedūrā, iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu, var noteikt termiņu pieteikumu iesniegšanai, kas nedrīkst būt īsāks par 10 dienām (15 dienām, ja paziņojums par līgumu nosūtīts, neizmantojot ES OV elektronisko dokumentu saņemšanas sistēmu).
- Termiņu piedāvājumu iesniegšanai nosaka pēc vienošanās, bet, ja nevar vienoties – to nosaka ne īsāku par 10 dienām (62.panta otrā daļa).

2. Paātrinātas procedūras

- EK ziņojumā paātrinātas procedūras – slēgts konkurss un sarunu procedūra – minētas kā primārais rīks steidzamu iepirkumu veikšanai patvēruma meklētāju vajadzību nodrošināšanai.

Līgumslēdzējas iestādes, pirmkārt, izvērtē visas iespējas ievērojami samazināt termiņus un izmantot paātrināto (slēgto vai — saskaņā ar Direktīvu 2014/24/ES — atklāto) procedūru.

Ja ar minētajām procedūrām mājokļus, preces un pakalpojumus nevar nodrošināt pietiekami ātri, var izmantot sarunu procedūru, iepriekš nepublicējot paziņojumu par līgumu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, npublicējot paziņojumu par līgumu

- Pasūtītājs būvdarbu, pakalpojumu vai piegādes līguma noslēgšanai var piemērot sarunu procedūru, npublicējot paziņojumu par līgumu, ja pasūtītājam neparedzamu ārkārtas apstākļu rezultātā objektīvi radusies situācija, kurā steidzamības dēļ nav iespējams piemērot atklātu konkursu, slēgtu konkursu vai sarunu procedūru, iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu ***(t.sk. paātrinātās procedūras)***.
- **Minētie apstākļi, kas pamato ārkārtas situāciju, nedrīkst būt atkarīgi no pasūtītāja darbības.**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu

- **Visi sarunu procedūras piemērošanas nosacījumi jāinterpretē šaurā nozīmē un ir jāizpilda kumulatīvi:**
  - neparedzami iemesli;
  - ārkārtēja steidzamība, kas padara neiespējamu citu procedūru piemērošanu;
  - cēloņskarība starp neparedzamajiem iemesliem un ārkārtējo steidzamību.

EST C-107/92

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu

- Sarunu procedūra nav jāsaskaņo ar IUB!
- Ne vēlāk par dienu, kad nosūtīts uzaicinājums piedalīties sarunās (vēlākais, tajā pašā dienā), pasūtītāja mājaslapā internetā jāievieto sarunu procedūras izvēles pamatojums !

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Neparedzami [ārkārtas] apstākļi

- Par neparedzamiem ārkārtas apstākļiem uzskatāmi apstākļi, kuri iziet ārpus normālas ekonomiskās un sociālās situācijas robežām (piemēram, avārijas vai dabas katastrofas) un kuru dēļ **radusies neatliekama nepieciešamība veikt iepirkumus neparedzamo ārkārtas apstākļu izraisīto seku novēršanai.**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Neparedzami [ārkārtas] apstākļi

EK ziņojums:

- *Atsevišķa līgumslēdzēja iestāde nevarēja iepriekš zināt, kāds būs patvēruma meklētāju skaits, par kuru tai būs jā rūpējas, tāpēc iepirkumu veikšanu nevarēja plānot – to var uzskatīt par neparedzamu iemeslu.*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

EST spriedums C-352/12:

*Ja tiek izmantota ārkārtēja steidzamība, iepirkumu nepieciešams veikt **nekavējoties**.*

Šo izņēmumu nevar izmantot tad, ja līguma slēgšanas tiesību piešķiršana prasa ilgāku laiku nekā tad, ja tiktu izmantota pārredzama (atklāta vai slēgta) procedūra, arī paātrināta (slēgtā) procedūra.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

EST spriedums C-385/02:

Pasūtītājs atsaucas uz nepieciešamību steidzīgi veikt būvdarbus, lai novērstu appludināšanas risku, tāpēc līgums noslēgts ar sākotnējo būvdarbu izpildītāju.

EST secina, ka jau sākotnēji iepirkums plānots kā tāds, kur darbus paredzēts veikt secīgās kārtās, tāpēc nevar uzskatīt, ka ir pierādīta ārkārtēja steidzamība, gluži pretēji – apstākļi izveidojušies paša pasūtītāja radītas kārtības dēļ.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

IUB IIK 06.07.2015. lēmums Nr.4-1.2/15-192

Pasūtītājs vienpusēji atkāpies no līguma un uzsācis sarunu procedūru par būvdarbu pabeigšanu skolā, pamatojoties uz 63.p. (1) 3).

Iesniedzējs uzskata, ka neizpildās sarunu procedūras nosacījumi, jo pasūtītājs pats atkāpies no līguma.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

IUB IIK 06.07.2015. lēmums Nr.4-1.2/15-192

Komisija nolēma:

Darbu apturēšana un līguma laušana ir vērtējama kā tāda, kas iziet ārpus normālas ekonomiskās situācijas robežām attiecībā pret Pasūtītāju.

Ārkārtas situācija šajā gadījumā ir vērtējama arī konkrēto apstākļu kontekstā, t.i., Pasūtītāja nepieciešamība nekavējoties rīkoties, lai novērstu bīstamību, ko var radīt atsevišķi iesāktie un nepabeigtie būvdarbi, kā arī apsvērumus, vadoties no kuriem darbi objektā būtu jāpabeidz līdz jaunā mācību gada sākumam.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

IUB IIK 06.07.2015. lēmums Nr.4-1.2/15-192

Komisija nolēma:

Šajā gadījumā nav konstatējama minētās sarunu procedūras piemērošanas būtiska neatņemamā sastāvdaļa – nekavējoša rīcība uzreiz pēc neparedzamo ārkārtas apstākļu iestāšanās.

Iesniegumu izskatīšanas komisija nevar izdarīt secinājumu, ka Pasūtītājs nevarēja piemērot atklātu vai slēgtu konkursu (piemēram, paātrināto slēgtu konkursu), lai sasniegtu tādu pašu rezultātu kā piemērojot konkrēto sarunu procedūru.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Steidzamības dēļ nevar piemērot parastās iepirkuma procedūras

EK ziņojums:

- Dalībvalstī ieradušos patvēruma meklētāju neatliekamākās vajadzības (mājoklis, preces un pakalpojumi) būtu jāapmierina iespējami ātrāk.
- To, vai ir iespējams ievērot pat visīsākos parasto iepirkumu procedūru termiņus, būs jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Neparedzamu iemeslu dēļ radīta steidzamība - cēloņsakarība

- **Nepietiek konstatēt faktu, ka laika trūkuma dēļ nav iespējams piemērot PIL noteiktās iepirkuma procedūras, pasūtītājam jāspēj pierādīt, ka attiecīgā situācija izveidojusies no pasūtītāja neatkarīgu un objektīvi neparedzamu ārkārtas apstākļu dēļ (ART Nr.A420485713)**
- *Piemēram, īsā laikā jānodrošina patvēruma meklētāju, kuru skaits nebija iepriekš paredzams, neatliekamās vajadzības.*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Nopirkt tik, cik tieši nepieciešams

- Sarunu procedūra piemērojama, lai nopirktu tikai tādas preces, pakalpojumus vai būvdarbus un tādu to apjomu, kas tieši nepieciešams ārkārtas situācijas novēršanai.

EK ziņojums:

Šādu procedūru izmanto, līdz tiek rasti pastāvīgi risinājumi, piemēram, pamatlīgumi [vispārīgās vienošanās] par precēm un pakalpojumiem, ievērojot parasto procedūru (arī paātrināto procedūru).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, npublicējot paziņojumu par līgumu

EK ziņojums:

Sarunu procedūra, npublicējot paziņojumu par līgumu, dod līgumslēdzējām iestādēm iespēju vest sarunas tieši ar iespējamajiem darbuzņēmējiem.

*Šajā procedūrā **nav atļauta tieša līgumslēgšanas tiesību piešķiršana iepriekš izvēlētam komersantam**, izņemot, ja ārkārtas steidzamības apstākļos prasības spēj izpildīt tikai viens komersants, ņemot vērā tehniskos un laika ierobežojumus.*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu

- Uzsākot piedāvājumu vērtēšanu, jāpārbauda, vai uz pretendentiem neattiecas izslēgšanas noteikumi (izziņa no EIS).
- Sarunas protokolē.
- Pārbauda, vai potenciālajam uzvarētājam nav nodokļu parādu (izziņa no EIS).
- Jāinformē pretendenti par rezultātiem (32.pants).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

3. Sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu

- Jāsagatavo procedūras ziņojums, iekļaujot sarunu procedūras izvēles pamatojumu, t.sk. pierādījumus neparedzamiem apstākļiem un steidzamībai (piemēram, akti, ziņojumi, ekspertu atzinumi par avāriju vai dabas katastrofu radītajām sekām, lēmumi, rīkojumi, protokoli u.tml.).
- Nav jāievēro nogaidīšanas termiņš pirms iepirkuma līguma noslēgšanas!
- Jāpublicē paziņojums par iepirkuma procedūras rezultātiem IUB mājaslapā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

«B» daļas pakalpojumu iepirkumi

- Pasūtītājs ir tiesīgs nepublicēt savā mājaslapā paziņojumu par veicamo iepirkumu, ja tas nav objektīvi iespējams pasūtītājam neparedzamu ārkārtas apstākļu dēļ.
- Nav pienākums pārbaudīt, vai uz pretendentiem attiecas izslēgšanas noteikumi (8.panta septītā daļa, 39.¹panta piektās daļas 2.punkts).
- Nav jāievēro nogaidīšanas termiņš (67.panta sestās daļas 2.punkts).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

«B» daļas pakalpojumu iepirkumi

Tomēr pasūtītājam ir pienākums:

- veidot iepirkuma komisiju (III nodaļa);
- sagatavot tehnisko specifikāciju (17.pants);
- dokumentēt iepirkuma norisi (35.pants);
- informēt pretendentus par pieņemto lēmumu (32.pants);
- publicēt paziņojumu par iepirkuma procedūras rezultātiem IUB mājaslapā (27.pants).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

8.2 pants («mazie iepirkumi»)

- Pasūtītājs ir tiesīgs nepublicēt IUB mājaslapā paziņojumu par plānoto līgumu un savā mājaslapā prasības iepirkuma priekšmetam un pretendentiem, kā arī nepiemērot izslēgšanas noteikumus, ja iepirkums atbilst PIL 63.panta noteikumiem (t.sk. 63.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

8.2 pants («mazie iepirkumi»)

- Tomēr pasūtītājam ir pienākums:
  - veidot iepirkuma komisiju;
  - noteikt prasības iepirkuma priekšmetam un pretendentiem;
  - informēt pretendētus par izraudzīto pretendentu;
  - sagatavot un publicēt lēmumu;
  - publicēt IUB mājaslapā informatīvu paziņojumu par noslēgto līgumu;
  - savā mājaslapā publicēt noslēgto iepirkuma līgumu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Dace Gaile

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja

Dace.Gaile@iub.gov.lv